

El forat de les empreses públiques valencianes

Segons les últimes dades publicades pel Banc d'Espanya, la ràtio deute-PIB, ha arribat a l'11,1% i és el més alt de tot l'estat espanyol; molt lluny queda el 8% de Catalunya que ocupa el segon lloc, o el 6,7% de les Illes Balears, que comparteix amb Galícia el tercer lloc en la llista d'endeutament autonòmic.

Sembla clar que la capacitat de manobra del Consell que presideix Francesc Camps es deu trobar molt limitada pel fort deute acumulat durant els darrers anys. Però aquestes limitacions pressu-

Encara que el govern Camps es mostre obsessionat a transmetre una imatge de riquesa i èxit, el nivell de deute públic a què ha arribat la Generalitat no es pot comparar amb cap altra comunitat autònoma. El dèficit econòmic ha crescut molt per damunt de la capacitat econòmica dels valencians: l'augment del deute de la Generalitat és tres voltes superior a l'increment anual del PIB del País Valencià.

postàries no sembla que afecten les empreses públiques controlades per l'administració Camps, que encara que acumulen el major deute autonòmic continuen gastant per damunt de les seues hipotecades possibilitats. Una bona mostra de la situació de ruïna per la qual travessen les empreses públiques del País Valencià és que només el deute d'empreses com RTVV, Ferrocarrils de la Generalitat, CACSA, Ivvs o Ciegsa representa més del 20% del total del deute de totes les empreses públiques de l'estat.

Cal recordar que la Generalitat Valenciana disposa, per desenvolupar la seua política d'inversions, de dos grans apartats comptables: el compte general de l'administració autonòmica i els recursos de les empreses públiques. La creació d'aquestes empreses de titularitat pública té com a objectiu teòric dotar d'una major agilitat i marge de manobra les administracions autonòmiques. Però els resultats obtinguts per les empreses de titularitat pública estan molt lluny de millorar els comptes, ja que un de cada set euros del deute total de la Generalitat provenen de les empreses públiques.

I és que les empreses públiques valencianes sempre han estat sota estat de sospita permanent, de fet, moltes van nàixer com a amagatall de les desmesurades despeses de l'anterior govern de Zaplana. En aquest cas, Camps no ha dubtat a continuar amb els mètodes del seu predecessor, i no sols ha utilitzat les antigues empreses creades per Zaplana sinó que també ha creat noves empreses de titularitat pública per "centrifugar" el deute i tractar d'ocultar l'espectacular dèficit comptable de la Generalitat.

L'endeutament creix el doble que a la resta de l'estat. Encara que el Govern de la Generalitat Valenciana és líder destacat en l'endeutament de les empreses públiques, l'esforç per controlar l'evolució dels números rojos d'a-

questes empreses no sembla una de les grans prioritats del Govern de Francesc Camps. De fet, segons les darreres dades publicades pel Banc d'Espanya, el creixement del deute de les empreses públiques valencianes durant el tercer trimestre de l'any 2006 es va situar en el 2,7%, davant de l'1,5% d'increment experimentat per les empreses públiques de la resta d'autonomies. El ritme d'augment del deute del País Valencià pràcticament dobla el del conjunt de l'estat.

Cal recordar que tant les autonomies com alguns ajuntaments han creat societats públiques per a la realització de grans obres en els seus territoris. Un dels objectius d'aquesta maniobra era excloure les despeses que originen aquestes empreses del còmput general del dèficit atribuïble a les autonomies, molt controlat per Eurostat, l'oficina estadística de la UE.

Però en el cas del País Valencià, l'endeutament de les empreses públiques ha estat molt superior a la mitjana estatal, ja que gran part dels projectes faraònics desenvolupats durant les successives legislatures de Zaplana i Camps han estat finançats mitjançant aquestes empreses.

Les empreses més endeutades.

Moltes de les empreses públiques que la Generalitat ha fet servir per transmetre una imatge de prosperitat es troben en una situació de fallida tècnica. El darrer informe de la Sindicatura de Comptes conclou que la major part d'aquestes empreses requereixen la inversió de més diner de la Generalitat, així com mesures excepcionals de gestió. Encapçalen els primers llocs de l'endeutament públic algunes de les empreses més emblemàtiques de l'era Camps.

1. Ciegsa, una empresa destinada a completar el mapa escolar del País Valencià, té com a accionista únic la Generalitat Valenciana. El deute d'aquesta empresa que ha aconseguit construir més dèficit que escoles, ha crescut un 1.327% des que Camps va arribar a la presidència de la Generalitat: ha passat dels 45 milions d'euros del 2003 als 643 milions d'euros que reflectia el darrer informe de la Sindicatura de Comptes. A més, l'òrgan auditor de la Generalitat Valenciana va insistir en la necessitat de vigilar els sobrepreus en les contracta-

cions de les obres, que molt sovint han arribat a situar-se un 90% per sobre de la quantitat pressupostada.

2. La Ràdio Televisió Valenciana (RTVV) comparteix amb Ciegsa els llocs de lideratge en endeutament. Les pèrdues acumulades per Canal 9 i Ràdio 9, juntament amb la insuficiència dels ingressos proporcionats per la Generalitat, han acabat situant la Ràdio Televisió Valenciana en un dels supòsits de dissolució previstos per la llei, és a dir, en una situació de fallida tècnica. La Sindicatura de Comptes aconsella al Govern en el seu informe que elabore "urgentment" un pla de viabilitat amb un "conjunt de mesures excepcionals per paraitzar el procés de deteriorament de RTVV".

3. Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) també ocupa un lloc destacat entre les empreses que con-

soliden l'endeutament respecte a l'any anterior. Els comptes de FGV reflecteixen un 20% més d'endeutament respecte al període anterior. L'auditoria de la Sindicatura de Comptes assenjala que Ferrocarrils de la Generalitat "no tramita correctament les adjudicacions" i sistemàticament registra sobrepreus en les obres d'adjudicació amb un 20% de sobrecost per obra realitzada.

4. La Societat de Projectes Temàtics, que agrupa la inversió en Terra Mítica, la Ciutat de la Llum, l'aeroport de Castelló i Món Il·lusió, és hereva de l'empresa creada per impulsar la Terra Mítica de Zaplana. També està en situació de fallida tècnica "com a conseqüència de les pèrdues recurrents i la insuficiència d'aportacions de la Generalitat". La Sindicatura de Comptes situa el total del deute al voltant dels 500 milions d'euros, gran part del deute ha estat ori-

ginat per la Ciutat de la Llum d'Alacant i pel projecte de l'Aeroport de Castelló. L'auditoria de la Sindicatura també recorda que inicialment estava previst que la Diputació de Castelló participara en un 50% en la construcció de l'Aeroport, però finalment tan sols hi participarà en un 1,72%.

5. CACSA és l'empresa pública que la Generalitat ha fet servir per construir el complex de la Ciutat de les Arts i de les Ciències. El Govern de Camps no ha dubtat a acceptar qualsevol sobrecost per aconseguir posar en funcionament un dels seus projectes més mediàtics. Segons l'auditoria de la Sindicatura de Comptes, CACSA s'ha desviat de les despeses previstes per aquests edificis tan emblemàtics en més d'un 100%, tot un èxit de planificació.

Alexandre Carbó

Gerardo Camps, conseller d'Economia, Hisenda i Ocupació de la Generalitat Valenciana.